

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Európai közösségi jogászok a magyar bíróságokon

A Magyarországon letelepedett ügyvédek tevékenységével és a határon átnyúló ügyvédi tevékenységgel összefüggő egyes eljárásjogi kérdések

Szerző:

dr. Varga Nóra

Budapest,

2014. március 31.

Az Európai Unió egyik legalapvetőbb célkitűzése az ún. négy szabadság érvényesítése. Az uniós jogalkotó ezzel összefüggésben a mai napig azon dolgozik, hogy e négy szabadság, köztük a letelepedés szabadsága és határon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadsága a legszélesebb körben, és a legteljesebb formában érvényre juthasson az egyes tagállamokban. A letelepedés szabadságával és a szolgáltatásnyújtás szabadságával összhangban az Európai Unió joga EGT-vonatkozású szabályozás keretében biztosítja, hogy az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes államokban működő ügyvédek ne csak saját államukban, hanem bizonyos feltételek fennállása esetén más EGT-államokban is folytathassanak ügyvédi tevékenységet. A szolgáltatás igénybe vevőinek szemszögéből nézve a kérdést, az EGT-államok polgárai ma már lakóhelyükön működő külföldi ügyvédeknek, vagy lakóhelyüktől eltérő EGT-államban működő ügyvédeknek is meghatalmazást adhatnak ügyeik vitelére a szolgáltatás - akár határon átnyúló - igénybe vételének uniós szabadságának értelmében.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 66. § (1) bekezdését, amely szerint, ha a törvény egyes perbeli cselekményekre másként nem rendelkezik, a fél helyett az általa, illetőleg törvényes képviselője által választott meghatalmazott is eljárhat, valamint a Pp. 67. § (1) bekezdés c) pontját, amely alapján a peres fél perbeli képviselőre ügyvédet hatalmazhat meg, tehát ma már úgy kell értelmezni, hogy a jogi képviselő nemcsak Magyarországon végzett, és valamely magyar ügyvédi kamarába felvett jogász lehet. Napjainkban ugyanis előfordul, hogy a peres feleket a hazai eljárásokban más EGT-államban ügyvédi tevékenység folytatására jogosultságot szerzett ügyvédek, ún. európai közösségi jogászként képviselik.

Az európai közösségi jogász meghatározását az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 89/A. § (1) bekezdésében találjuk meg. Ezek szerint az európai közösségi jogász olyan magyar állampolgár, illetve a külön törvény alapján szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki a külön jogszabályban meghatározott szakmai megnevezések valamelyike alatt ügyvédi tevékenység folytatására jogosult valamely EGT-államban. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján az európai közösségi jogász saját EGT-államának az az EGT-állam tekintendő, amelyben megszerezte a külön jogszabályban felsorolt szakmai megnevezések egyikének használatára való jogosultságot. Azt, hogy mely EGT-államban mely szakmai megnevezés alatt gyakorolhatják a Magyarországon európai közösségi jogászként jelentkező személyek az ügyvédi tevékenységet, az európai közösségi jogászok szakmai megnevezéséről szóló 18/2007. (III. 19.) IRM rendelet melléklete sorolja fel.

Magyarországon a más EGT-államokból érkező ügyvédek lényegében három formában folytathatnak ügyvédi tevékenységet: állandó jelleggel az ügyvédi kamarába felvett európai közösségi jogászként vagy kamarai felvétel nélkül az európai közösségi jogászok kamara által vezetett névjegyzékében nyilván tartott, ugyancsak állandó jelleggel tevékenységet végző európai közösségi jogászként, vagy eseti szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogászként. Az állandó jelleggel ügyvédi tevékenységet végző, kamarai névjegyzékben nyilvántartott európai közösségi jogász, valamint az ügyvédi kamara tagjaként tevékenykedő kollégája magyarországi tevékenységét letelepedett szolgáltatásnyújtóként végzi, míg az eseti jelleggel ügyvédi tevékenységet végző európai közösségi jogásznak nem szükséges, hogy hazánkban irodája legyen, a szabályozás arra épül, hogy a tevékenységét határon átnyúló formában fejti ki. A letelepedett ügyvédekre az ügyvédi hivatásnak a képzés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv vonatkozik, míg a határon átnyúló ügyvédi tevékenységet uniós szinten az ügyvédi szolgáltatásnyújtás szabadsága tényleges gyakorlásának elősegítéséről szóló 1977. március 22-i 77/249/EGK tanácsi irányelv szabályozza. Mindkét irányelv hazai átültetése túlnyomórészt az Ütv.-ben valósult meg.

Az Ütv. 89/B. §-a szerint Magyarországon európai közösségi jogászként ügyvédi tevékenység állandó jelleggel csak az európai közösségi jogászok kamara által vezetett névjegyzékébe történő felvétel követően folytatható. A névjegyzékbe fel kell venni a kérelmezőt, ha bizonyítja, hogy saját EGT-államában ügyvédi tevékenység folytatására jogosult, igazolja az ügyvédi felelősségbiztosítása meglétét, és írásbeli nyilatkozatban előzetesen hozzájárul ahhoz, hogy a kamara megkeresésére a biztosító a felelősségbiztosítás fennállásának tényéről tájékoztatást adjon ki, valamint írásbeli nyilatkozatban előzetes hozzájárulását adja a kamarának ahhoz, hogy az ügyvéd felelősségbiztosítójával szembeni igényérvényesítés érdekében az európai közösségi jogász megbízójának kérelmére az igényérvényesítéshez szükséges adatokat közölje.

Megjegyzendő, hogy a névjegyzékbe vételét az eseti jelleggel hazai tevékenységet végezni kívánó európai közösségi jogász is kérheti, de számára ez csak lehetőség. A névjegyzék adatairól a Magyar Ügyvédi Kamara központi nyilvántartást vezet, az illetékes területi kamara pedig az európai közösségi jogászt arcképes igazolvánnyal látja el. A névjegyzékben szereplő európai közösségi jogász azonban az „ügyvéd” megjelölést nem használhatja, kizárólag a saját EGT-állama szerinti szakmai megnevezés alatt

végezheti tevékenységét Magyarországon. Köteles továbbá feltüntetni a saját EGT-állama hivatalos nyelvén azon szakmai szervezetének megjelölését, amelynek tagja. Ezen túlmenően a szakmai megnevezést magyar nyelvű kiegészítő magyarázattal is el kell látni, ha az az ügyvéd megnevezéssel összetéveszthető.

Ezzel szemben a saját EGT-állama szerinti szakmai megnevezésen túl az „ügyvéd” megjelölést is jogosult használni az európai közösségi jogász, amennyiben az illetékes területi ügyvédi kamara ügyvédként a kamarába felvette. Az Európai Unió Bíróságának C-359/09. sz. ügyben hozott ítélete alapján kifejezetten megerősítést is nyert, hogy a magyar törvénynek azon rendelkezése, amely az ügyvéd megnevezés használatát kizárólag a kamarába felvett európai közösségi jogász számára teszi lehetővé, nem ellentétes az uniós joggal. A Donat Cornelius Ebert vs. Budapesti Ügyvédi Kamara ügyben egy Németországból származó, az európai közösségi jogászok névjegyzékében szereplő jogász kérte annak megállapítását, hogy a magyar ügyvéd megjelölés használatára ügyvédi kamarai tagság hiányában is jogosult. A másodfokon a Fővárosi Ítéltábla előtt folyamatban volt eljárásban kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás keretében foglalt állást az Európai Unió Bírósága olyan módon, hogy sem a legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/48/EGK tanácsi irányelvvvel, sem pedig az ügyvédi hivatásnak a képzés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló, 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely az ügyvédi hivatásnak a fogadó tagállam ügyvédi címével történő gyakorlása céljából az ügyvédi kamarához hasonló szervezetbeli tagság kötelezettségét írja elő.

Az ügyvédi kamarába történő felvételét a névjegyzékben szereplő európai közösségi jogász kérheti. A kamarában az Ütv. 89/F. §-a szerint fel kell venni a kérelmezőt, ha a kamara által elfogadott felelősségbiztosítása van, az ügyvédi tevékenység folyamatos gyakorlására alkalmas irodahelyiséggel rendelkezik a kamara működési területén, nem esik az Ütv.-ben meghatározott kizáró ok hatálya alá, hitelt érdemlően igazolja, hogy Magyarország területén megszakítás nélkül három éven át folytatott ügyvédi tevékenységet a magyar joggal kapcsolatban, továbbá bizonyítja, hogy rendelkezik az ügyvédi tevékenység gyakorlásához szükséges szintű magyar nyelvtudással. Felvehető továbbá a kamarába ügyvédként az európai közösségi jogász abban az esetben is, ha megszakítás nélküli magyarországi ügyvédi tevékenysége a három éves időtartamot eléri, de a magyar joggal kapcsolatos ügyvédi tevékenysége

három évnél rövidebb időtartamú, feltéve, hogy az egyéb feltételeknek megfelel. Az európai közösségi jogász a kamarába történő felvétellel a kamara teljes jogú tagjává válik, és minden tekintetben azonos megítélés alá esik a belföldön ügyvédi tevékenység folytatására jogosultságot szerző kollégájával.

Az állandó jelleggel hazai tevékenységet végző európai közösségi jogászoktól eltérően, ha a külföldi ügyvéd csak eseti jelleggel szeretné tevékenységét kifejezni Magyarországon, akkor névjegyzékbe vételi kötelezettség nem, csupán regisztrációs kötelezettség terheli. A Magyarországon folytatott ügyvédi tevékenységről a szolgáltatásnyújtás helye szerint illetékes ügyvédi kamaránál köteles bejelentést tenni.

Az Ütv.89/B. §-a úgy rendelkezik, hogy ha az európai közösségi jogász ügyvédi tevékenységet eseti jelleggel, névjegyzékbe vétel nélkül végzi - első alkalommal történő eljárása esetén - a tevékenység megkezdésének szándékát, legkésőbb annak megkezdését megelőzően köteles írásban bejelenteni a Magyar Ügyvédi Kamara részére. A bejelentést kivételesen legkésőbb az eljárási cselekményt követő munkanapon is meg lehet tenni, ha a bejelentés előzetes megtételével járó késedelem az európai közösségi jogász ügyfelének lényeges érdekét sértené. A bejelentési kötelezettség előírása az eseti tevékenységgyakorlás ellenőrizhetőségét teremti meg azon közösségi jogászok esetében, akik nem kérik felvételüket az európai közösségi jogászok névjegyzékébe. Maga a bejelentés egy évre szól, azt évente meg kell újítani.

A bejelentés tartalmi elemeit az Üt. 89/I. § (3) bekezdése rögzíti; eszerint a bejelentésnek - egyebek mellett - tartalmaznia kell az európai közösségi jogász EGT-állama szerinti értesítési címét, EGT-állama hivatalos nyelvén azon ügyvédi nyilvántartást vezető szervezetének megnevezését, amelynek tagja, nyilvántartási számát az említett szervezetben és EGT-állama szerinti szakmai megnevezését. A bejelentéshez továbbá mellékelni kell az európai közösségi jogásznak a saját EGT-államának ügyvédi nyilvántartást vezető szervezete által kiállított, három hónapnál nem régebbi olyan okirat hiteles magyar fordítását, amely igazolja, hogy az európai közösségi jogász az adott EGT-államban ügyvédi tevékenység folytatására jogosult. A Magyar Ügyvédi Kamara bejelentésében meghatározott adatait külön nyilvántartásba veszi, és azok egy részét a honlapján megjelenteti, amelyhez a bíróságok, hatóságok és megbízók így hozzáférhetnek.

Az Ütv. tehát a vonatkozó uniós szabályozás alapján egyértelműen megnyitja az utat a külföldi ügyvédek számára is tevékenységük Magyarországon történő gyakorlására. A vállalkozó kedvű ügyvédeknek

attól függően, hogy huzamosabb vagy csak rövidebb ideig folytatnának nálunk tevékenységüket, különféle kötelezettségeknek kell eleget tenniük. Mindezzel összefüggésben azonban felmerül a kérdés, hogy az európai közösségi jogászok hazai megjelenése milyen kihívások elé állítja a magyar bíróságokat.

A Pp. 72. §-a alapján a meghatalmazott képviseleti jogosultságát a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja. A gyakorlatban ez a szabály a hazai ügyvédek esetében az ügyvéd meghatalmazásának vizsgálatán túl az ügyvéd kamara által kiállított igazolványának vizsgálata útján valósulhat meg. Az Ütv. 13. §-a alapján ugyanis ügyvédi tevékenységet az végezhet, aki a kamara tagja, a kamara pedig a tagjait nyilvántartásban veszi, és arcképes igazolvánnyal látja el. Azaz, az ügyvédi igazolvány az ügyvéd kamarai tagságát hitelesen igazolja, így amennyiben a hazai ügyvéd első eljárási cselekménye megtételekor szabályszerű ügyvédi meghatalmazást csatol, a bíróság az ügyvédi igazolványának segítségével egyszerűen meggyőződhet arról, hogy a jogi képviselőként jelentkező személy tagja az ügyvédi kamarának, és ilyen módon ügyvédi tevékenység végzésére jogosult. A hazai ügyvéd továbbá vitán felül valamennyi ügyvédi törvényben felsorolt tevékenységet végezheti, és valamennyi pertípusban eljárhat képviselőként, azaz a fent leírt vizsgálaton túl további ellenőrzés szükségessége nem merül fel.

Más a helyzet az európai közösségi jogász esetében. Az olyan perekben ugyanis, ahol a jogi képviselet kötelező, további vizsgálat elvégzése is szükséges, ha nem hazai ügyvéd jelentkezik jogi képviselőként.

Az Ütv. 89/K. §-a előírja, hogy azokban az ügyekben, amelyekben jogszabály kötelező jogi képviseletet ír elő, az európai közösségi jogász csak akkor láthatja el a képviseletet, ha e célból ügyvéddel vagy ügyvédi irodával együttműködési szerződést kötött. Ha tehát a perben a jogi képviselet kötelező, az európai közösségi jogásznak első alkalommal történő eljárásakor csatolnia kell az iratokhoz az együttműködési szerződését, ha az nem magyar nyelvű, akkor annak hiteles fordítását is be kell mutatnia. A Magyar Ügyvédi Kamara az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának állampolgára és a külön jogszabályban meghatározott szakmai megnevezések valamelyike alatt ügyvédi tevékenység folytatására jogosultnak a Magyar Köztársaság területén történő európai közösségi jogász tevékenységről szóló 1/2005. (VI. 25.) MÜK szabályzatban határozta meg az együttműködési szerződés főbb tartalmi elemeit. A magyar bíróságokra hárul tehát ezen esetekben az a feladat, hogy ellenőrizzék a Pp. 72.§-ában

foglalt feladatkörükben eljárva, hogy az európai közösségi jogász kötött-e együttműködési megállapodást, és ha kötött, az megfelel-e a Magyar Ügyvédi Kamara által meghatározott követelményeknek.

Ha a perben nem kötelező a jogi képviselőt, elviekben európai közösségi jogász is teljes körűen eljárhat. További kérdésként merül azonban fel, hogy a magyar bíróság milyen módon győződhet meg a meghatalmazott személy magyarországi ügyvédi tevékenység végzésére vonatkozó jogosultságáról.

A Magyarországon letelepedett európai közösségi jogász esetében nem adódik különösebb nehézség, hiszen működésének jogszerűsége a fent leírtak alapján könnyedén ellenőrizhető az ügyvédi kamara által kiállított arcképes igazolvány segítségével. Ezen túlmenően, ahogy az fentebb bemutatásra került, a Magyar Ügyvédi Kamara az állandó jelleggel hazai tevékenységet végző európai közösségi jogászokról névjegyzéket vezet, amely közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. Probléma jelentkezhet ugyanakkor abban az esetben, ha a perben meghatalmazott ügyvéd eseti jelleggel tevékenykedő európai közösségi jogász.

Az Ütv. 89/B. § (1) bekezdés b) pontja az fentebb bemutatott regisztrációs kötelezettség kapcsán a következőképpen fogalmaz: „Európai közösségi jogászként Magyarország területén ügyvédi tevékenység eseti jelleggel a Magyar Ügyvédi Kamarához intézett bejelentés megtételét követően folytatható.” Ahogy az a fentiekből már kiderült, az eseti jelleggel tevékenységet végző európai közösségi jogászok a bejelentés megtételét követően bekerülnek a Magyar Ügyvédi Kamara által vezetett nyilvántartásba. Ez a nyilvántartás az Ütv. 98/J. §-ának (5) bekezdése szerint közzé van téve a Magyar Ügyvédi Kamara honlapján. Vagyis a magyar bíróság a kamarai honlapról ellenőrizheti, hogy szerepel-e a meghatalmazott személy az eseti jelleggel szolgáltatást nyújtó európai közösségi jogászok bejelentésében foglalt adatokról vezetett külön kamarai nyilvántartásban. Ha szerepel, nincs további teendő, a képviselői jogosultság kétséget kizáróan megállapítást nyert. Ha azonban a meghatalmazott a nyilvántartásban nem szerepel, jelenti-e ez azt, hogy az adott ügyben nincs képviselői jogosultsága?

Az Ütv. azt írja elő az eseti jelleggel tevékenységet végző európai közösségi jogász kötelezettségeként, hogy első eljárás cselekményével egyidejűleg tegye meg a szükséges kamarai bejelentést. Így mindaddig, amíg a Magyar Ügyvédi Kamara a regisztrációt ellenőrzi és az esetlegesen szükséges hiánypótlási eljárást lefolytatja, az európai közösségi jogász a kamarai nyilvántartásba nem kerül be. Az Ütv. azonban nem a nyilvántartásba vételt írja elő a tevékenység megkezdésével

összefüggésben, hanem pusztán a bejelentés megtételét. Vagyis kizárólag abból, hogy az első eljárási cselekménye alkalmával az európai közösségi jogász még nincs nyilvántartásba véve, nem vonható le az a következtetés, hogy tevékenységét ne gyakorolhatná jogszerűen Magyarországon, hiszen eljárási jogosultsága a nyilvántartás alapján a bejelentés megtételét követően még hosszabb-rövidebb ideig nem ellenőrizhető. És természetesen már csak azért sem támaszkodhat a bíró minden esetben a nyilvántartás adataira az eljárási jogosultság vizsgálata során, mert a törvény kivételesen azt is lehetővé teszi, hogy az európai közösségi jogász az első eljárási cselekménye megtételét követően kezdeményezze csak a bejelentési eljárást.

Elképzelhető továbbá olyan eset is, amikor a határon átnyúló ügyvédi tevékenységet eseti jelleggel folytatni kívánó külföldi ügyvéd azért nem szerepel a kamarai nyilvántartásban, mert az Ütv.-ben előírt regisztrációs kötelezettségnek jogszabálysértő módon elmulasztott eleget tenni. Itt felmerül az a kérdés is, hogy ez esetben jogosult-e a perben meghatalmazottként eljárni. Másként fogalmazva a bejelentési kötelezettség teljesítése a tevékenység végzésének előfeltétele-e vagy sem.

Amennyiben az Ütv. fent idézett 89/B. § (1) bekezdés b) pontjának kizárólagos nyelvtani értelmezésére támaszkodnánk, azt mondhatnánk, hogy az az európai közösségi jogász, aki a bejelentést nem tette meg, eseti jellegű ügyvédi tevékenység végzésére nem jogosult. Az Ütv. 89/A. §-ának (4) bekezdése ugyanakkor kiegészítő információt szolgáltat a kérdés eldöntéséhez, amikor rögzíti, hogy e fejezet alkalmazásában eseti jellegű szolgáltatásnyújtás a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott határon átnyúló szolgáltatásnyújtás. Vagyis az európai közösségi jogászok eseti jellegű ügyvédi tevékenységére a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: szolgáltatási törvény) vonatkozó rendelkezéseit is alkalmazni kell.

A szolgáltatási törvény a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (a továbbiakban: irányelv) való megfelelést szolgálja a magyar jogban. Megjegyzendő, hogy irányelv azon az elvi alapon áll, hogy a legteljesebb mértékben elősegítse a szolgáltatások szabad áramlását, ezen belül az EGT-államok szolgáltatásnyújtói számára megkönnyítse a más tagállamokban történő letelepedést és határon átnyúló szolgáltatásnyújtást, valamint a határon átnyúló szolgáltatások igénybevételét. Ennek érdekében az irányelv átültetése során az irányelv által előírt követelményekkel összhangban a magyar jogalkotó is igyekezett felszámolni a szolgáltatások

áramlását akadályozó korlátozó körülményeket. A szolgáltatási törvény a 3. és a 7. §-ában ennek szellemében rögzíti, hogy amennyiben külön jogszabály nem írja elő, a szolgáltatási tevékenység megkezdése előzetes engedélyezés vagy bejelentés megtétele nélküli megkezdhető és folytatható Magyarországon. Ezzel összefüggésben továbbá élesen elválasztja egymástól az engedélyezési és bejelentési rendszereket, és egyúttal rögzíti az engedélyezési és bejelentési eljárás alapvető szabályait is.

A szolgáltatási törvény 25. §-a tartalmazza a bejelentés elmulasztásának jogkövetkezményét, amely rendelkezés szerint a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság ellenőrzi a bejelentési kötelezettség teljesítését, és amennyiben megállapítja, hogy a szolgáltató a bejelentés-köteles tevékenységet bejelentés nélkül ténylegesen folytatja, bírságot szab ki, de ha a szolgáltató egyébként megfelel az adott szolgáltatási tevékenység megkezdésére és folytatására való jogosultságra vonatkozó jogszabályi előírásoknak, egyidejűleg hivatalból nyilvántartásba is veszi. Ha azonban azt állapítja meg, hogy a szolgáltató nem felel meg jogosultságra vonatkozó jogszabályi előírásoknak, határozatban megtiltja az adott szolgáltatási tevékenység folytatását. Vagyis a szolgáltatási törvény hatálya alá tartozó bejelentés-köteles tevékenység - bírságolás terhével - bejelentés hiányában is folytatható a jogosultsági feltételek fennállása esetén. A szolgáltatási törvény hatálya alá tartozó bejelentés-köteles tevékenységek esetében tehát a bejelentés pusztán regisztrációs kötelezettséget jelent, ami azonban a tevékenység végzésének nem feltétele, annak elmaradásához nem fűződik az a jogkövetkezmény, hogy az adott tevékenység ne lenne bejelentés hiányában is gyakorolható.

Mivel az eseti jellegű ügyvédi szolgáltatásnyújtás az európai közösségi jogászok esetében a szolgáltatási törvény szerinti olyan határon átnyúló szolgáltatásnyújtás, amelyre a bejelentési kötelezettséget az Ütv. írja elő, a fentiek alapján nem vonható le az a következtetés, hogy a jogszabály által előírt regisztrációt elmulasztó európai közösségi jogász ne végezhetne Magyarországon ügyvédi tevékenységet. Szemben a hazánkban letelepedett európai közösségi jogászokra vonatkozó szabályokkal, ahol a névjegyzékbe vétel a tevékenység végzésének egyértelműen az előfeltétele.

Ha tehát az eseti jelleggel tevékenységet végző európai közösségi jogász nem szerepel a kamarai nyilvántartásban, az adott ügyben az eljáró bíróság azzal az eljárási problémával szembesül, hogy más eszközökhöz kell folyamodnia annak eldöntése érdekében, hogy a meghatalmazott személyt képviselési jogosultsággal rendelkező személynek tekinti-e vagy sem.

A felvázolt esetek közül az elsõben a külföldi ügyvéd a bejelentést jogszabály szerint, a törvény által elõírt idõben megtette, de ez a nyilvántartás alapján ellenõrizhetõ. Ez esetben a bíróság a Pp. 72. §-ában elõírt feladatkörében eljárva megkereséssel élhet a Magyar Ügyvédi Kamara felé annak kiderítése végett, hogy a bejelentési eljárás folyamatban van-e. Ha a bejelentést a jogi képviselõ megtette, álláspontom szerint a képviseleti jogosultsága megállapítható a névjegyzékbe vételt megelőzően is. Ha a kamarai tájékoztatás szerint nincs folyamatban a bejelentési eljárás, további vizsgálat mutakozhat szükségesnek.

A bíró ez esetben segítségül hívhatja az európai közösségi jogászok megnevezéseirõl szóló 18/2007. (III. 19.) IRM rendeletet, amelyben ellenõrizheti, hogy a meghatalmazott személy által használt szakmai megnevezés megtalálható-e a miniszteri rendelet mellékletében. Ugyancsak a bíró segítségére lehet az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának állampolgára és a külön jogszabályban meghatározott szakmai megnevezések valamelyike alatt ügyvédi tevékenység folytatására jogosultnak a Magyar Köztársaság területén történõ európai közösségi jogász tevékenységrõl szóló 1/2005. (I. 10.) MÜK szabályzat 22. pontja, amely a következõkkel egészíti ki az ismertetett törvényi szabályokat: amennyiben az európai közösségi jogász az Ütv. 5. §-ában meghatározott ügyvédi tevékenységek bármelyikét eseti jelleggel látja el, azonban bejegyzését nem kéri, a kamara, a bíróság (hatóság) vagy megbízója felhívására köteles igazolni, hogy az Ütv. 5. §-ában meghatározott ügyvédi tevékenységek végzésének bármelyikére jogosult. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, a Magyar Köztársaság területén ügyvédi tevékenységet nem folytathat.

Mindebbõl az a megállapítás vonható le, hogy az európai közösségi jogászok perbeli képviselettel összefüggõ tevékenysége jól beilleszthetõ a hazai eljárási szabályok adta keretekbe. Eljárási nehézséggel mindösszesen az eseti jelleggel ügyvédi tevékenységet végzõ európai közösségi jogászok tekintetében találkozhat a magyar bíró, azonban feltehetõen eseti jelleggel ügyvédi tevékenységet végzõ európai közösségi jogászok ritkán szerepelnek meghatalmazottként a hazai perekben. Annyi minden esetre bizonyos, hogy e cikk írásakor mindösszesen hét személy szerepel az európai közösségi jogász eseti jelleggel végzett tevékenysége bejelentésének Magyar Ügyvédi Kamara által vezetett nyilvántartásában.

Napjainkban a hallgatói mobilitás támogatásával, és egyéb okokból is egyre gyakrabban fordulhat elõ, hogy magyar állampolgárok jogi tanulmányaikat külföldön végzik és fejezik be, illetõleg külföldi állampolgárok hazai tanulmányaik során nyelvismeretre, és magyar jogi ismeretekre tesznek szert. Ez a

jelenség akár magával is hozhatja, hogy a külföldi, egyébként magyarul anyanyelvi szinten beszélő, akár magyar állampolgár ügyvédek egyre gyakrabban kapjanak jogi képviseletre meghatalmazást magyarországi perekben európai közösségi jogásként. Azonban az, hogy ezt nem letelepedettként, hanem eseti jellegű, határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében teszik, véleményem szerint marginális jelenség marad, tekintettel arra, hogy a földrajzi távolságból adódó korlátok a legtöbb esetben nem teszik célszerűvé, hogy a peres felek Magyarországon eseti jelleggel ügyvédi tevékenységet végző európai közösségi jogászt bízzanak meg jogi képviseletükkel.